PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (PSO)
WYMAGANIA I KRYTERIA OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

I. Zasady ogólne PSO.

1. Oceny cząstkowe z przedmiotu **wiedza o społeczeństwie** uczeń uzyskiwać będzie za odpowiedzi ustne, w tym za znajomość faktów i wydarzeń bieżącej rzeczywistości społeczno-politycznej w kraju i na świecie, za samodzielne przedstawienie podanego wcześniej tematu (za tzw. referat), za dłuższe i krótsze prace pisemne, w tym za pisemne sprawdziany wiadomości (klasówki, kartkówki), ćwiczenia z podręcznikiem i ćwiczenia z tekstami źródłowymi/ źródłami statystycznymi/ikonograficznymi oraz za zadania domowe, za merytoryczne uczestnictwo w lekcji (aktywność), za wyniki uzyskane w konkursach i olimpiadach z wos, za prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

a) odpowiedzi ustne obejmują materiał działu aktualnie omawianego.
b) krótkie prace pisemne-kartkówki mogą obejmować materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji; nie muszą być wcześniej zapowiadane i nie mogą być poprawiane.
c) dłuższe prace pisemne obejmują większą część materiału nauczania (dział lub kilka działów).
d) aktywność na lekcji zaznaczana jest w dzienniku znakiem „+”.
e) dopuszcza się również stosowanie znaków „np” – dla oznaczenia nieprzygotowania do lekcji oraz znaku „nb” lub „0” – dla oznaczenia nieobecności np. na sprawdzianie.

2. A) Dłuższe pisemne prace kontrolne - sprawdziany są obowiązkowe. W razie losowej nieobecności na sprawdzianie uczeń przystępuje do jego napisania na najbliższej lekcji. Jeśli usprawiedliwiona nieobecność będzie dłuższa niż tydzień, uczeń pisze sprawdzian w innym terminie ustalonym w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu. Ponowne nieprzystąpienie do sprawdzianu kończy się wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.

Nauczyciel ustala konkretny termin sprawdzianu z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

Na poprawę prac pisemnych nauczycielowi przysługuje czas dwu tygodni.

Uczeń ma prawo poprawić swoje oceny, w szczególności oceny niedostateczne uzyskane z pisemnych prac kontrolnych - sprawdzianów, w czasie i formie uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu, jednak nie później niż w okresie dwu tygodni od uzyskania informacji o ocenie. Ocena ze sprawdzianu może być poprawiona jednokrotnie.

B) Poszczególne zadania pisemnych prac kontrolnych – sprawdzianów i ćwiczeń są odpowiednio punktowane. O ocenie decyduje suma zdobytych punktów.

Przy wystawianiu ocen za pisemne prace kontrolne – sprawdziany i ćwiczenia stosowany jest następujący schemat:

100% pkt	- o. celująca
90% - 99% pkt	- o. bardzo dobra
70% - 89% pkt	- o. dobra
50% - 69% pkt	- o. dostateczna
40% - 49% pkt	- o. dopuszczająca
0% – 39% pkt	- o. niedostateczna

C) Jeśli sprawdzian ma charakter testu wiedzy opracowanego wyłącznie w oparciu o tekst podręcznika wówczas przy wystawianiu ocen stosowany będzie dodatkowy, następujący schemat:

100% pkt	- o. celująca
90% - 99% pkt	- o. bardzo dobra
75% - 89% pkt	- o. dobra
60% - 74% pkt	- o. dostateczna
50% - 59% pkt	- o. dopuszczająca
0% – 49% pkt	- o. niedostateczna

3. Wysokość każdej oceny cząstkowej zależy od zasobu wiedzy (znajomości faktografii i terminologii), od umiejętności analizy, interpretacji i oceny poznawanych wydarzeń, zjawisk i procesów społeczno-politycznych, od umiejętności korzystania z tekstów źródłowych oraz od samodzielności i sprawności (poprawności językowej i tempa) wypowiedzi - zarówno ustnych jak i pisemnych. W każdej formie sprawdzania wiedzy i umiejętności szczególnie ceniona jest samodzielność formułowania myśli i sądów, umiejętność argumentowania oraz słuchania racji i poglądów innych niż własne.

Ocena w żadnym wypadku nie zależy od poglądów uczniów.

Oceny cząstkowe uzyskiwane przez uczniów otrzymują następującą wagę punktową:

- sprawdzian pisemny – klasówka/test wiadomości: 5 pkt
- sprawdzian pisemny wiedzy o aktualnych wydarzeniach w Polsce i na świecie: 5 pkt
- sukces w konkursie: 4 pkt – 5 pkt
- odpowiedź ustna: 3 pkt
- ćwiczenie ze źródłem: 3 pkt
- krótka praca pisemna – kartkówka: 3 pkt
- referat/prezentacja: 3 pkt
- zadanie domowe: 2 pkt
- aktywność na lekcji/ aktywność z woPiś: 1 pkt – 2 pkt
- praca w grupach: 1 pkt – 2 pkt
- udział w konkursie: 1 pkt
- ocena za zeszyt: 1 pkt

4. Oceny klasyfikacyjne: okresowe i roczne ustala nauczyciel przedmiotu biorąc pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe, ze szczególnym uwzględnieniem ocen z dłuższych sprawdzianów pisemnych, a w przypadku oceny końcowej (rocznej) również oceny semestralnej lub/i wyników osiągniętych w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Ocena okresowa i roczna nie jest więc średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Ocenę okresową i roczną ustala nauczyciel uwzględniając średnią ważoną ocen cząstkowych.

Ocena roczna nie może być oceną pozytywną, jeśli choćby jedna z ocen okresowych (za I okres lub roczna) była niepoprawioną oceną niedostateczną.

5. Po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (powyżej jednego tygodnia) uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie i nie być oceniany przez tydzień po powrocie na zajęcia szkolne. Formę i termin zaliczenia materiału realizowanego przez klasę w czasie jego nieobecności ustala z uczniem nauczyciel przedmiotu.

Uczeń ma również prawo do jednokrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do zajęć szkolnych (np. brak zadania domowego, brak gotowości do odpowiedzi) z powodów innych niż długotrwała usprawiedliwiona absencja. Każde następne nieprzygotowanie zagrożone jest wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.

II. Ogólne kryteria oceniania z przedmiotu wiedza o społeczeństwie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania i kryteria przyjęte na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- potrafi dokonać trafnej konfrontacji teorii z praktyką i wyciągnąć prawidłowe wnioski.,
- swobodnie i poprawnie posługuje się powszechnie stosowaną terminologia fachową przy omawianiu zjawisk i procesów społeczno-politycznych, samodzielnie je interpretuje, ocenia i uzasadnia
- lub/i uczeń osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych – kwalifikuje się do finałów na szczeblu wojewódzkim, regionalnym albo krajowym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania i kryteria przyjęte na ocenę dobrą, oraz:

- korzysta z różnych źródeł informacji (prasa, radio, telewizja)w celu poszerzenia wiedzy zdobytej w szkole, czemu daje wyraz w pracy na lekcjach oraz w pracach domowych,
- potrafi samodzielnie oceniać fakty i zdarzenia bieżącej rzeczywistości społeczno-politycznej,
- umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w wypowiedziach i działaniach praktycznych (ćwiczenia, wykresy itp.),
- samodzielnie i poprawnie interpretuje wykresy, dane statystyczne, mapy i różne środki poglądowe,
- chce i próbuje dokonać konfrontacji teorii z praktyką, choć wyciągnięte wnioski nie zawsze są prawidłowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania i kryteria przyjęte na ocenę dostateczną, oraz:

- wykazuje się szczegółową wiedzą pochodząca ze źródeł podstawowych (podręcznik, lekcja),
- rozumie związki przyczynowo-skutkowe występujące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym na podstawie wiedzy podręcznikowej.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, tj.:

- wykazuje ogólną orientację w treści zagadnień opracowywanych na lekcjach,
- rozumie treści wyjaśniających pojęć i na ogół poprawnie używa ich w wypowiedziach,
- próbuje samodzielnie wyciągnąć wnioski z dyskusji,
- ma w zeszycie przedmiotowym zapisane treści z lekcji, wykonane ćwiczenia i prace domowe.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania nieco poniżej wymagań podstawowych, tj.:

- omawiane treści i pojęcia, ćwiczone bądź dyskutowane na lekcjach, przyswoił sobie w stopniu nieco poniżej wymagań podstawowych i nie jest w stanie z tego powodu samodzielnie pracować i aktywnie uczestniczyć w zajęciach,
- ma luki w zeszycie przedmiotowym w zapisach lekcji i pracach domowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań podstawowych.

III. Uwagi końcowe.

1. Zasady ogólne oceniania zawiera Szkolny System Oceniania.
2. Treści powyższego przedmiotowego systemu oceniania dostępne są w formie drukowanej u nauczycieli przedmiotu, w sali nr 4 (tablica informacyjna) oraz w czytelni Biblioteki szkolnej.